

Viborg Fjernvarme

Håndværkervej 6
8800 Viborg

CVR-nr. 37 34 43 11

Årsrapport for 2018

UDKAST

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på foreningens ordinære generalforsamling den 25. april 2019.

_____
Navn:
Dirigent

INDHOLDSFORTEGNELSE

Påtegninger

Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors erklæringer	2

Ledelsesberetning

Foreningsoplysninger	5
Hoved- og nøgletal	6
Ledelsesberetning	8

Årsregnskab for 1. januar – 31. december 2018

Anvendt regnskabspraksis	17
Resultatopgørelse	21
Balance	22
Pengestrømsopgørelse	24
Noter	25

UDKAST

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018 for Viborg Fjernvarme.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bestemmelser og årsregnskabsloven.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, og efter vores opfattelse giver årsregnskabet et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Viborg, den 26. marts 2019

Direktion

Morten Abildgaard
Direktør

Bestyrelse

Klaus Keller
Formand

Ole Anders Petersen
Næstformand

Tina Weilert

Leif Duus

Benjamin Galacho

Leo Nørgaard

Frank Riis

Allan Clifford Christensen

Peter Juhl

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til medlemmerne i Viborg Fjernvarme

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Viborg Fjernvarme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2018, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter Forsyningstilsynets bestemmelser og årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2018 samt af resultatet af foreningens aktiviteter og pengestrømme for regnskabet 1. januar – 31. december 2018 i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bestemmelser og årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusionen

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA’s Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelser af forhold vedrørende revisionen

Foreningen har som sammenligningstal i resultatopgørelsen samt tilhørende noter medtaget budgettal. Budgettet er, som det fremgår af årsregnskabet, ikke revideret.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bestemmelser og årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som

væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Viborg, den 26. marts 2019

Ullits & Winther

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 32 09 32 72

Henrik Lundgaard

statsautoriseret revisor

MNE-nr. 27708

Claus Søndergaard Nielsen

statsautoriseret revisor

MNE-nr. 30145

UDKAST

FORENINGSOPLYSNINGER**Foreningen**

Viborg Fjernvarme
Håndværkervej 6
8800 Viborg

CVR nr.: 37 34 43 11
Stiftet: 1. juni 1953
Hjemsted: Viborg
Regnskabsår: 1. januar – 31. december

Bestyrelse

Klaus Keller, formand
Ole Anders Petersen, næstformand
Tina Weilert
Leif Duus
Benjamin Galacho
Leo Nørgaard
Frank Riis
Allan Clifford Christensen
Peter Juhl

Direktion

Morten Abildgaard

Revision

Ullits & Winther
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Agerlandsvej 1
8800 Viborg

HOVED- OG NØGLETAL**Bemærkninger:**

Alle beløb er i pågældende års priser ekskl. moms undtagen de samlede årlige omkostninger for et standardhus.

Regnskabsåret 2014 er anvendt som indeks-basisår = 100.

[1] Graddage-indeks er for alle årene udtrykt i forhold til normalåret på 3.037 graddage = indeks 100. De sidste 5 år har alle været mildere end normalt.

[2] Standardhus iht. til Energistyrelsens norm: 130 m² med et årligt forbrug på 18.100 kWh. Beløbet er inkl. moms, men ekskl. evt. incitamentstarif og unitleje.

[3] Omfatter tab i ledningsnet inkl. energi medgået til opvarmning af tilsat spædevand.

[4] Inkl. nedlagte hovedledningsnet og øvrige længdejusteringer som følge af overgang til ny systemopmåling på ledningsnettet.

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index

Økonomiske hoved- og nøgletal

Omsætning i alt, inkl. ovf. tidl. år (1.000 kr.)	163.662	100	150.193	92	144.447	88	135.643	83	127.851	78
Varmekøbsudgifter (1.000 kr.)	139.299	100	126.730	91	117.826	85	106.052	76	94.355	68
Resultat før finansiering (1.000 kr.)	733	100	-742	-101	-25	-3	5.432	741	1.979	270
Over-/underdækning (1.000 kr.)	845	100	-867	-103	-824	-97	5.078	601	893	106
Afskrivninger mv. (1.000 kr.)	9.049	100	9.475	105	9.851	109	11.015	122	12.311	136
Anlægsinvesteringer, netto (1.000 kr.)	10.522	100	12.898	123	15.779	150	22.454	213	20.767	197
Balancesum (1.000 kr.)	86.323	100	80.772	94	81.456	94	94.631	110	106.296	123
Langfristet gæld (1.000 kr.)	0	-	17.500	-	15.500	-	13.500	-	33.455	-
Langfristet gæld pr. ejd./tilsluttet forbruger (kr.)	0	-	1.943	-	1.699	-	1.459	-	3.510	-
Egenkapital (1.000 kr.)	25.222	100	25.222	100	25.222	100	25.222	100	25.797	102
Antal medarb. (omregnet til heltidsansatte)	12,1	100	12,4	102	11,7	97	11,9	98	12,2	101

Forbrugerrelaterede data

Graddage (normalår 3.037) [1]	2.462	81	2.641	87	2.715	89	2.706	89	2.654	87
Tilsluttede forbrugere (afregn.målere mv. ultimo)	8.846	100	9.009	102	9.123	103	9.251	105	9.531	108
Forbrugertæthed I (forbr./målere pr. km. ledn.net i alt)	27,5	100	27,7	101	27,8	101	27,6	101	27,6	101
Forbrugertæthed II (m ledn.net i alt pr. forbr./måler)	36,4	100	36,1	99	35,9	99	36,2	99	36,2	99
Tilsluttet bolig- og erhvervsareal (1.000 m ²)	2.138	100	2.176	102	2.203	103	2.231	104	2.257	106
Tilsluttet areal i genm.snit pr. forbruger (m ²)	242	100	242	100	241	100	241	100	237	98
Tilsluttet areal i genm.snit pr. km ledn.net (m ²)	6.637	100	6.693	101	6.718	101	6.665	100	6.545	99
Tilsluttede fjv.units (på lejebasis ultimo)					4	-	84	-	182	-
Fjernvarmeunit, lejesats (kr./år)	0	-	0	-	1.702	-	1.702	-	1.702	-
Målerlejesats (kr./1,5 m ³ -villamåler)	532	100	532	100	532	100	532	100	532	100
Fast bidragsats (kr/m ²)	14,50	100	14,50	100	14,50	100	14,00	97	12,75	88
Varmesalgssats, genm.snit (øre/kWh)	61,08	100	53,35	87	48,30	79	43,56	71	37,74	62
Varmekøbspris, genm.snit (øre/kWh)	54,49	100	46,46	85	41,28	76	37,05	68	32,71	60
Standardhus [2], samlet årlige omk. (kr. inkl. moms)	16.841	100	15.091	90	13.949	83	12.795	76	11.276	67

	2014		2015		2016		2017		2018	
	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index	Enh.	Index

Tekniske data, drift

Varmesalg (MWh)	196.647	100	212.092	108	224.041	114	228.545	116	230.766	117
Varmesalg pr. graddag (MWh/graddag)	79,9	100	80,3	101	82,5	103	84,5	106	87,0	109
Varmesalg pr. tilsluttet forbr./afregn.måler (MWh)	22,2	100	23,5	106	24,6	110	24,7	111	24,2	109
Varmekøb (MWh)	255.656	100	272.752	107	285.460	112	286.252	112	288.473	113
Varmekøb pr. graddag (MWh/graddag)	103,9	100	103,3	99	105,1	101	105,8	102	108,7	105
Virkningsgrad (MWh-salg i % af MWh-køb)	76,9	100	77,8	101	78,5	102	79,8	104	80,0	104
Energi til spædevandsopvarmning (MWh)	468	100	401	86	596	127	223	48	139	30
Samlet distributionstab (MWh) [3]	59.009	100	60.660	103	61.419	104	57.707	98	57.707	98
Distributionstabsgrad (MWh-tab i % af MWh-køb)	23,1	100	22,2	96	21,5	93	20,2	87	20,0	87
Distributionstab i alt pr. graddag (MWh)	24,0	100	23,0	96	22,6	94	21,3	89	21,7	91
Distrib.tab pr. tilsluttet forbr./afregn.måler (MWh)	6,7	100	6,7	101	6,7	101	6,2	94	6,1	91
Distrib.tab pr. m ² tilsluttet areal (kWh)	27,6	100	27,9	101	27,9	101	25,9	94	25,6	93
Distributionstab pr. km ledningsnet i alt (MWh)	183	100	187	102	187	102	172	94	167	91
El-forbrug i alt (MWh)	1.260	100	1.387	110	1.623	129	1.673	133	1.563	124
Cirkuleret vandmængde i ledningsnet (1.000 m ³)	7.808	100	8.293	106	8.748	112	9.628	123	8.897	114
Cirkul. vand i forhold til el-forbrug ,drift (m ³ /kWh)	6,4	100	6,2	96	5,5	86	5,9	92	5,8	91
Råvandskøb (m ³)	12.015	100	10.393	87	15.660	130	6.167	51	4.432	37
Egen spædevandsforarbejdning (m ³)	8.601	100	7.506	87	10.618	123	3.702	43	3.031	35
Ekstern spædevandskøb (m ³)	1.426	100	1.477	104	2.889	203	3.590	252	3.482	244
Samlet spædevandsforbrug (m ³)	10.027	100	8.983	90	13.507	135	7.292	73	6.513	65
Genm.snitlig fremløbstemp., an net vinter	68,5	100	68,9	101	69,3	101	67,8	99	70,1	102
Genm.snitlig fremløbstemp., an net sommer	66,8	100	67,0	100	66,7	100	63,6	95	65,3	98
Genm.snitlig returtemp., ab net vinter	39,2	100	39,3	100	39,6	101	39,8	102	39,7	101
Genm.snitlig returtemp., ab net sommer	41,3	100	41,0	99	41,0	99	41,4	100	42,3	102

Tekniske data, ledningsnet

Areal af forsyningsområdet (km ²)	15,1	100	15,2	100	15,2	100	15,3	101	15,6	103
Reparationer efter ledningsbrud (stk.)	20	100	16	80	10	50	6	30	5	25
Renoveret hovedledningsnet (lb. m dobb.)	2.184	100	2.156	99	2.542	116	2.268	104	2.039	93
Renoveret stikledningsnet (lb. m dobb.)	1.649	100	2.203	134	1.893	115	2.195	133	2.235	136
Samlet renoveret ledningsnet (lb. m dobb.)	3.833	100	4.359	114	4.435	116	4.463	116	4.274	112
Nyetableret hovedledningsnet (lb. m dobb.)	448	100	1.582	353	1.187	265	4.936	1.102	6.541	1.460
Nyetableret stikledningsnet (lb. m dobb.)	1.202	100	1.846	154	1.705	142	2.029	169	3.780	314
Samlet nyetabl. ledningsnet (lb. m dobb.)	1.650	100	3.428	208	2.892	175	6.965	422	10.321	626
Total hovedledningsnet (lb. m dobb.) [4]	181.572	100	183.069	101	184.211	101	189.139	104	195.536	108
Total stikledningsnet (lb. m dobb.) [4]	140.490	100	142.064	101	143.740	102	145.605	104	149.274	106
Total ledningsnet (lb. m dobb.) [4]	322.062	100	325.133	101	327.951	102	334.745	104	344.809	107
Ledningsnettets gennemsnitlige levealder (år)	19,9	100	20,3	102	19,9	100	19,9	100	19,9	100

LEDELSESBERETNING

Viborg Fjernvarme er en forbrugerejet forening, der har som hovedformål at distribuere varme i Viborg kommune. Viborg Fjernvarme er reguleret af lov om varmforsyning.

Hele varmeleverancen skal indkøbes hos producenten Energi Viborg Kraftvarme A/S, der er datterselskab af Energi Viborg A/S, som ejes af Viborg Kommune, jf. den gældende driftsaftale.

Status på Viborg Fjernvarmes strategiske målsætninger

Viborg Fjernvarme gik ind i 2018 med en fastholdelse af sin langsigtede strategi, hvor et af hovedformålene er at komme op i blandt den bedste tredjedel af fjernvarmeværkerne i Danmark målt på laveste varmepris.

Det er en ambitiøs målsætning og en lang proces i lyset af de rammebetingelser, som ligger i lovgivningen og den allerede etablerede infrastruktur; men som netop af den grund kræver klare målsætninger og konkrete planer. Det er samtidig Viborg Fjernvarmes måde at sikre internt fokus på effektivitet og udvikling i et solidt driftsmiljø.

Handlingsplanerne følger fire spor,

1. En markant forbedring af ledningsnettets virkningsgrad med henblik på at reducere ledningstab
2. Bedre service til eksisterende kunder med henblik på at sikre, at forbrugerne får den bedste udnyttelsesgrad af den leverede varme
3. Flere fjernvarmeforbrugere med henblik på at udnytte kapaciteten bedst muligt
4. En endnu mere effektiv administration med henblik på at yde en solid og omkostningseffektiv service

Ad punkt 1. En markant forbedring af ledningsnettets virkningsgrad

Viborg Fjernvarme har i 2018 fastholdt sit fokus på at forbedre og optimere på ledningsnettet. Der er blevet gennemført ledningsrenoveringer, foretaget udvidet brøndvedligeholdelse og efterisoleret rør før målerne i en del af forbrugernes ejendomme.

Som styringsredskab ift. temperaturen i ledningsnettet anvendes det hydrauliske styringssystem Termis. Systemet beregner hvilket temperaturniveau, der skal sendes ud fra centralerne for at levere den nødvendige varme hos forbrugerne.

Indsatserne har samlet medført et mindre vand- og energitab. Resultatet er, at virkningsgraden i distributionsnettet (målt varmesalg i pct. af varmekøb) er steget støt hvert af de sidste 5 år fra 76,9 % i 2014 til 80,0 % i 2018.

Ad punkt 2. Bedre service til eksisterende kunder

Det er vigtigt for fjernvarmesystemets effektivitet, at de tilsluttede ejendomme udnytter fjernvarmevandet optimalt.

For at fremme udskiftningen af gamle fjernvarmevekslere, som kræver høje fremløbstemperaturer for at kunne veksle den nødvendige varmeenergi fra fjernvarmesystemet ind til bygningerne, har Viborg Fjernvarme lanceret en vekslerudlejningsordning. En lejet fjernvarmeveksler indebærer, at Viborg Fjernvarme overtager ejerskabet og udskifter, driver og servicerer veksleren. Herved sikres forbrugerne den optimale teknologiske løsning uden at skulle have alle pengene op af lommen med det samme. Ved udgangen af 2018 er 182 forbrugere indtrådt i ordningen.

Viborg Fjernvarme har fortsat fokus på information og rådgivning til forbrugerne. Det kommer dels til udtryk ved løbende direkte kontakt til de forbrugere, der har den dårligste afkøling af fjernvarmevandet. Dels ved at Viborg Fjernvarme stiller individuel forbrugsvisualisering til rådighed via hjemmesiden og en App til smartphones, så forbrugerne på daglig basis kan følge sit forbrug og afkøling og på den baggrund gribe ind, hvis installationen mod forventning ikke fungerer optimalt. Aktiviteten er en højt prioriteret opgave for Viborg Fjernvarme.

Ad punkt 3. Flere fjernvarmeforbrugere

Der var fuld fart på byudviklingen i Viborg i 2018. Antallet af tilsluttede forbrugere er øget med 280, så Viborg Fjernvarme ved udgangen af 2018 forsyner 9.531 forbrugere (afregningsmålere) med fjernvarme. De tilsluttede ejendomme dækker mere end 16.000 husstande, da en del ejendomme får varmen leveret på ét tilslutningspunkt i bunden af bygningen, og herefter selv står for fordeling og afregning af varmen til de enkelte lejligheder.

Som led i den langsigtede strategi om at forbedre virkningsgraden i fjernvarmesystemet og sikre den optimale omstilling til fjernvarmeproduktion baseret på vedvarende energi arbejder Viborg Fjernvarme med at reducere temperaturerne i fjernvarmenettet uden samtidig at gå på kompromis med komfort og sundhed. Det er blandt andet kommet til udtryk ved, at udviklingsområderne Banebyen og Arnbjerg de sidste par år er udlagt til fremtidens fjernvarmetemperaturer, hvilket vil sige, at ejendommene skal være forberedt til at anvende fjernvarmevandet ved 50 grader celcius. Dette betyder samtidig, at Viborg Fjernvarme har udarbejdet særlige tekniske bestemmelser i disse områder for, hvordan ejendommenes tekniske installationer skal være indrettet.

Ad punkt 4. En mere effektiv administration

Viborg Fjernvarme har kontinuerligt fokus på at forbedre forretningsprocesserne. Det sker i særdeleshed ved at optimere vores tekniske systemer til at håndtere de store mængder af data, som er nødvendig for at levere et effektivt fjernvarmesystem samt reducere fejl og sikre en smidig arbejdsgang i behandlingen heraf.

Viborg Fjernvarme er bevidst om at sikre, at vi køber ind til attraktive og konkurrenceudsatte priser samtidig med, at vi modtager kvalitetsprodukter og -services, som sikrer et stabilt driftsmiljø.

Det fortsatte fokus på effektivitet har medvirket til, at Viborg Fjernvarme kan håndtere den fortsatte udvidelse af fjernvarmesystemet og de mange nye forbrugere inden for den samme bemandingsramme.

For nærmere detaljeret dokumentation af foreningens drifts- og effektivitetsmæssige udvikling de seneste 5 år henvises til siden med hoved- og nøgletal i nærværende årsrapport.

Samarbejde fortsat på dagsordenen

Viborg Fjernvarme har et fortsat fokus på samarbejde med andre aktører i fjernvarmebranchen. Dette fokus følger også af forbrugernes ønske herom udtrykt på den ordinære generalforsamling i 2014.

I 2018 har Viborg Fjernvarme gennemført en række aktiviteter under samarbejdsparaplyen. Eksempelvis deling af viden og erfaringer i forhold til udvikling af distributionsnettet og drift af fjernvarmeselskaberne generelt.

Viborg Fjernvarme har fokus på fortsat at udvikle og udvide dette samarbejde blandt andet med yderligere fælles indkøb og en fælles model for udlejning af fjernvarmevekslere.

Som udgangspunkt er Viborg Fjernvarme ikke skattepligtig, da vi ikke er el-producerende og alene handler med vore medlemmer.

Den delaktivitet, som Viborg Fjernvarme har i forbindelse med samarbejder med andre værker og øvrige interesser, er imidlertid skattepligtig. Det er kun det provenu, som Viborg Fjernvarme realiserer, og som tilgår fjernvarmeforbrugerne, som en ekstraordinær nedsættelse af varmeprisen, der skal betales skat af.

Status på Geotermi-sagen

Geotermi-projektet tilbage i 2012 trækker fortsat sine spor. Forsyningstilsynet har i 2018 genbehandlet spørgsmålet om indregning af omkostningerne fra geotermi-projektet i varmeprisen. I december fremsendte Forsyningstilsynet et udkast til en afgørelse til parterne. I udkastet til afgørelsen kommer Forsyningstilsynet frem til, at i alt kr. 7.536.175 ikke kan indregnes i varmeprisen. Forsyningstilsynet forventes at træffe en endelig afgørelse i 1. halvår 2019.

Energi Viborg har anmodet Viborg Fjernvarme om at acceptere en suspension af forældelsesfristen i overdragelsesaftalen, som blev indgået i forbindelse med overdragelsen af geotermi-projektet fra Viborg Fjernvarme til Energi Viborg Kraftvarme A/S. Det har Viborg Fjernvarme afvist med henvisning til forløbet og de beslutninger, som Energi Viborg Kraftvarme A/S traf efter at have overtaget projektet i marts 2012. Energi Viborg Kraftvarme A/S har i forlængelse heraf anlagt en voldgiftssag med henblik på, at Viborg Fjernvarme skal forpligtes til at dække det fulde beløb af et evt. ikke indregningsberettiget beløb. Voldgiftssagen har været under forberedelse i 2018, hvor der blandt andet er indhentet vurderinger fra sagkyndige på, hvorvidt beslutningerne i forløbet blev truffet på et sagligt og objektivt grundlag. Voldgiftssagen er afholdt i uge 6 i 2019.

Atter et mildt varmeår

I 2018 blev februar og marts to særdeles kolde måneder. Bortset herfra var året meget varmt og solrigt. Der blev kun registreret 2.654 graddage, som er 2 % mindre end i 2017 og knap 13 % under normalårets 3.037 graddage. Ikke siden 2010 har vi oplevet et år koldere end et normalår. Qua det milde vejr blev både indkøb og salg af varme i 2018 mindre end i et normalår. Da årets aconto-rateopkrævninger hos varmekunderne således har fundet sted i forhold til et normalår, viste det sig i forbindelse med den endelige årsopgørelse for 2018, at 4 ud af 5 forbrugere tilsammen skulle have 11,8 mio. kr. retur. De resterende varmekunder skulle til gengæld afregne 3,4 mio. kr. mere. Nettobeløbet på 8,4 mio. kr. blev afregnet i februar 2019.

Ændret varmepris midt i året

Fra 2. halvår 2017 til 2018 nedsatte Energi Viborg Kraftvarme A/S prisen på Viborg Fjernvarmes energikøb fra 361 kr./MWh til 272 kr./MWh. En glædelig prisnedsættelse på næsten 25 %. Glæden holdt dog ikke så længe, da Energi Viborg Kraftvarme A/S siden meddelte, at der i deres prisberegning havde indsneget sig en fejl så indkøbsprisen fra 1. juli 2018 måtte hæves til 435 kr./MWh. Efterfølgende nedjusterede Energi Viborg Kraftvarme A/S dog indkøbsprisen til 405 kr./MWh fra 1. juli 2018. I alt bevirkede prisændringen en budgetteret meromkostning for Viborg Fjernvarme i 2. halvår 2018 på 16,8 mio. kr. ekskl. moms.

Som konsekvens af den højere varmeindkøbspris måtte Viborg Fjernvarme også ty til ændring af budgettet, der mundede ud i, at varmesalgsprisen fra 1. juli 2018 blev forhøjet fra 302 kr./MWh til 492,50 kr./MWh. For hele 2018 blev gennemsnitsprisen 377,40 kr./MWh, hvilket er 58,19 kr./MWh eller 13,4 % mindre end den gennemsnitlige varmesalgspris i 2017.

Under hensynet til 3 måneders forbrugervarsel kunne den markante prisforhøjelse ikke iværksættes før 1. juli 2018. Da forhøjelsen skulle være gældende for kun et halvt år, kom stigningen til at virke relativt større. Ydermere er kun 2 af Viborg Fjernvarmes årlige 6 a'contorater placeret i 2. halvår, hvorved prisstigningen kom til at virke ekstra stor for forbrugerne.

Omsætning

Nettoomsætning i alt udgjorde i 2018 127,9 mio. kr. mod 134,1 mio. kr. ifølge det korrigerede budget. I omsætningen er inkluderet overført overdækning fra 2017 på 5,1 mio. kr. Den væsentligste del af omsætningen udgøres af variable varmeindtægter på 87,1 mio. kr. i form af elektronisk måleraflæst varme hos forbrugerne på 230.766 MWh. Herudover havde foreningen faste indtægter på 35,1 mio. kr., som er 0,6 mio. kr. mindre end budgetteret. De faste indtægter består af 29,8 mio., der mestendels er baseret på boligens/ejendommens BBR-areal. Endelig indgår 5,1 mio. kr. i målerleje og 0,2 mio. fra udlejning af fjernvarmevekslere. Enhedsprisen på fastbidrag blev nedsat fra 14,00 kr./m² i 2017 til 12,75 kr./m² i 2018, mens målerlejen for alle målertyper blev fastholdt uændret. I forbindelse med korrigeret budget 2018 skete der ingen ændringer i hverken fastbidragsprisen eller målerlejen.

Incitamentsbidraget, der beror på forbrugernes varmeanlægs evne til at præstere afkøling på fjernvarmevandet, er også en delmængde af nettoomsætningen. Incitamentsbidraget androg 0,5 mio. kr. i 2018. Der henvises til Viborg Fjernvarmes hjemmeside for nærmere beskrivelse af incitamentsbidraget.

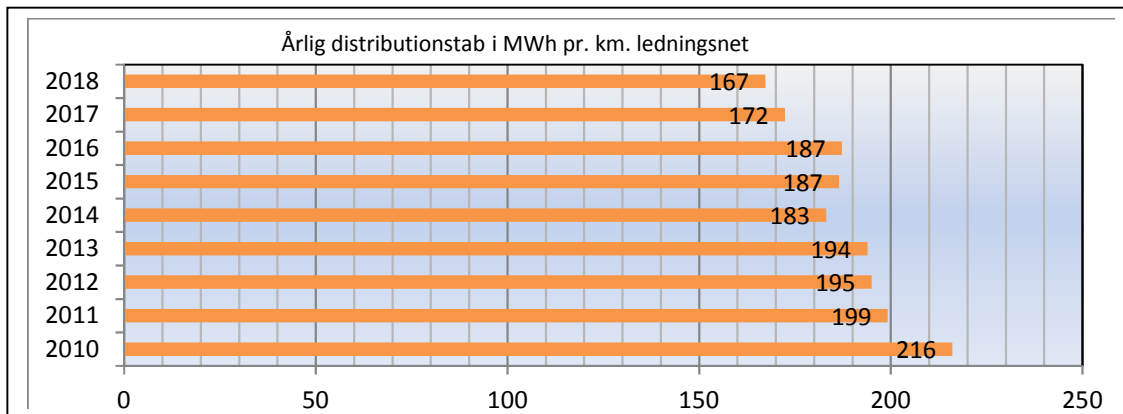
Driftsforstyrrelser mv.

Varmeforsyningen har i 2018 forløbet uden nævneværdige driftsforstyrrelser. Vandtabet blev det mindste i 6 år, og der blev kun registreret 5 brud på Viborg Fjernvarmes 345 km lange ledningsnet. Det er den laveste brudfrekvens i mere end 40 år. I forbindelse med reparation efter ledningsbrud, etablering af nye stik og reovering af gadeledninger har nogle forbrugere dog i en periode skullet undvære forsyning, men det er tilstræbt at gøre det så lempeligt som muligt for de berørte.

Distributionsomkostninger

Det faktiske distributionstab i 2018 blev mængdemæssigt helt det samme som i 2017 nemlig 57.707 MWh. Der var budgetteret med 57.500 MWh. Distributionstabets størrelse er uændret i 2018 selvom ledningstemperaturerne

har været lidt højere i ift. 2017, og samtidig med at der i 2018 er blevet tilkoblet 280 nye forbrugere, og ledningsnettet er forøget med 10 km. En fastholdelse af distributionstabets størrelse trods vokseværk tilskrives gennemførelse af ledningsrenovering på 4,3 km, udvidet brøndvedligeholdelse og efterisolering af rør før målerne i en del af forbrugernes ejendomme.

Ovenfor ses udviklingen i distributionstab pr. km ledningsnet gennem indeværende årti. Over årene viser distributionstabet en ganske pæn faldende tendens, og nøgletallet har aldrig været lavere end i 2018. Distributionstabet er en særdeles vægtig størrelse, som beløbsmæssigt androg 18,9 mio. kr. i 2018 mod 21,4 mio. kr. i 2017. Forskellen for de to år beror på, at energiindkøbspriserne alt i alt faldt fra 2017 til 2018. Distributionstabet har den allerstørste bevågenhed, og målet er at bringe det betydeligt længere ned.

Til reparation- og vedligeholdelse på ledningsnettet inkl. brøndvedligeholdelse var budgetteret med 1,1 mio. kr., men endte 0,4 mio. kr. mindre end budgetteret.

Udviklingsomkostninger til projektforslag, analyse- og optimeringsopgaver vedrørende lavtemperatur og vurdering af netoptimering omhandlende sektionering og udbygning af ledningsnettet samt indpasning af overskudsvarme var budgetteret med 1,0 mio. kr., men til formålet er kun anvendt 0,2 mio. kr. i 2018.

Administration

Til undersøgelse af ny struktur blev der i det korrigerede budget for 2018 afsat 1 mio. kr., hvoraf knap 0,4 mio. kr. blev anvendt.

Desuden blev der afledt af geotermisagen og opfølgningen herpå i 2018 afholdt ekstraordinære juridiske sagsomkostninger på 1,2 mio. kr.

Omkostninger til administration i øvrigt har beløbet sig til 0,3 mio. under det budgetterede primært pga. færre og mindre arrangementer, udstillinger og anden forbrugerinformation.

Energispareomkostninger

Viborg Fjernvarme har en årlig forpligtelse til at indberette energibesparelser under Energiselskabernes Energispareordning. Ved udgangen af 2018 var der en skyldig restforpligtelse for 2017-18 på 13.686 MWh, som er omkostningsført i 2018-regnskabet. I årets løb er der realiseret energibesparelser i eget net og gennem samar-

bejdspartnere på i alt 2.220 MWh. De samlede energispareomkostninger beløb sig til 6,4 mio. kr. i 2018, hvilket er godt 1 mio. kr. mere end budgetteret. Viborg Fjernvarme håber på en mulighed for snarlig etablering af en ny forsyningsform med brug af eldrevne varmepumper, og herigennem kunne indfri en stor part af energiforpligtelserne frem til ordningens forventede udfasing i 2020. I øjeblikket tyder tingene dog desværre på, at den skyldige restforpligtelse ved udgangen er 2018 må realiseres ved eksternt opkøb.

Lån og finansiering

I foråret 2018 blev der optaget et nyt 10-årigt erhvervslån på 26,2 mio. til finansiering af anlægsinvesteringer. Oprindeligt var kun regnet med et lån på 20 mio. kr., men da det tegnede til en fremrykning af et projekt om afgang af overskudsvarme fra Regionshospitalet blev lånebeløbet forhøjet. Sidenhen er overskudsvarmeprojektet dog blevet udskudt. I alt andrager Viborg Fjernvarmes restgæld på anlægslån 37,9 mio. kr. ved udgangen af 2018. Til at klare udsving i likviditeten råder Viborg Fjernvarme desuden over en sæson-/kassekredit på op til 25 mio. kr. Som følge af årets milde vejr, der medførte færre varmekøbsomkostninger, samt mindre investeringer end berammet har likviditetsbeholdningen især i 2. halvår 2018 været gunstigere end forventet. De finansielle omkostninger androg som budgetteret 1,2 mio. kr.

Fra 2018 er der for første gang budgetteret og omkostningsført forrentning af foreningens indskudskapital. Forrentningsbeløbet andrager 575.000 kr. og er godkendt af Forsyningstilsynet for 2016. Forrentning af indskudskapital skal ses som led i finansiering af anlægsopgaver.

Anlægsinvesteringer og afskrivninger

Det oprindelige investeringsbudget i 2018 på 31,1 mio. kr. blev i forbindelse med korrigeret budget forhøjet med overskudsvarmeprojekt vedrørende Regionshospitalet, så anlægsinvesteringsbudgettet i alt kom til at lyde på 39,8 mio. kr. Som nævnt er overskudsvarmeprojektet foreløbigt sat på standby. Også flere andre projekter har måttet udskydes, hvorfor de realiserede nettoinvesteringer i alt blev på 20,8 mio. kr. Til sammenligning androg nettoinvesteringerne i 2017 22,4 mio. kr.

I 2018 blev der nyetableret godt 10,3 km ledningsnet fordelt på 6,5 km hovedledningsnet og 3,8 km stikledningsnet. Det er især i den nye bydel Arnbjerg, der sker nyanlæggelser; men også væsentlige udbygninger har fundet sted i Banebyen, Møgelparken, Asmild Mark og Sønæshave. I alt er brutto anlagt for 9,2 mio. kr. Heri er modregnet byggemodnings- og tilslutningsbidrag for i alt 5,9 mio. kr., således nettoanlægsomkostningerne udgør 3,3 mio. kr. ift. budgetteret 4,1 mio. kr.

Desuden blev der renoveret 4,3 km ledningsnet næsten ligeligt fordelt på hoved- og stikledningsnet. Det helt store projekt har været renoveringen af Seglen og Plejlen, mens Svinglen har måttet udskydes til 2019. Desuden er bl.a. dele af gågadenettet nemlig Gravene og dele af Sct. Mathiasgade blevet renoveret samt Bruunsvej, Nørremøllevej Nord, Gl. Aarhusvej og Gl. Finderupvej. Den samlede fjernvarmerenovering i 2018 har ekskl. egenløn mv. kostet 8,9 mio. kr. ift. budgetteret 11,2 mio. kr.

På pumpestationer/centraler mv. var budgetteret med 4,5 mio. kr. Der blev dog kun disponeret 1,7 mio. kr., Det største af flere udskudte budgetterede projekter omhandler en ny pumpe/blandestation i Banebyen til 1 mio. kr. Tidsforskydning gjaldt i al væsentlighed også brugerinstallation af fjernvarmevekslere til 3,3 mio. kr. Flere af

projekterne er på vej og skal indføres i takt med implementering af lavtemperatur-fjernvarme og de fordele, som det vil medføre ift. distributionstabet og på sigt billigere varmeindkøbspriser.

For få år siden indledtes en større flerårig udskiftning af Viborg Fjernvarmes målerpark. Omkring 6.000 målere eller næsten 2/3 dele af alle installerede forbrugsmålere – hovedsageligt små villamålere – påregnes udskiftet jævnt over en 5-årig periode. Målerne udskiftes ikke på grund af fejlmålinger, men for at spare målertestomkostninger og undgå gener af ældre målersoftware. Nyopsætning og udskiftning af målere beløb sig i 2018 til 3,3 mio. kr. mod budgetteret 3,5 mio. kr.

Afskrivninger blev på i alt 12,3 mio. kr. Det er 1,1 mio. kr. mindre end budgetteret og afledt af de mindre investeringer i årets løb.

Årets resultat

I årsresultatet for 2018 var indregnet en overført overdækning fra tidligere år på 5,1 mio. kr. Året 2018 endte med en overdækning på 0,9 mio. kr. til indregning i efterfølgende år. Ved budgetlægningen for 2019 blev der i priserne indregnet en forventet overdækning på 1,6 mio. kr.

Ledelse

Den daglige ledelse er uændret med Morten Abildgaard som direktør.

Ole Jespersen udtrådte af bestyrelsen den 28. februar og Leo Nørgaard indtrådte samtidig i bestyrelsen i sin egen skab af suppleant.

På årets ordinære generalforsamling blev Leif Duus genvalgt. Benjamin Galacho, Frank Riis og Tina Weilert blev nyvalgt.

På det konstituerende bestyrelsesmøde blev Klaus Keller valgt som formand og Ole Anders Petersen valgt som næstformand.

Bestyrelsen afholdte et strategiseminar i juni 2018 med henblik på at drøfte og finde fælles holdning til den overordnede ledelse af foreningen under temaet kodeks for god selskabsledelse. Bestyrelsen blev enige om at fastholde den udstrakte åbenhed omkring arbejdet i foreningen. Herudover fastlagde bestyrelsen rammerne for et årshjul, der sikrer, at bestyrelsen kontinuerligt gennemgår, vurderer og tager stilling til foreningens strategi og overordnede driftsmæssige rammer. Referatet af mødet er fremlagt på Viborg Fjernvarmes hjemmeside.

Strategi og målsætninger

Viborg Fjernvarme har en klar virksomhedsstrategi, der følger de fire spor beskrevet i indledningen.

Strategien er solidt forankret i organisationen og er styrende for de indsatser, som igangsættes og gennemføres i sammenhæng med den daglige drift.

Investeringsplanen er primært målrettet forbedringer i distributionsnettet, men understøtter samtidig den langsigtede udvikling.

De udviklingsrettede driftsomkostninger er målrettet omkostningseffektiviseringer og skarpere indkøb samt kunderettede aktiviteter med henblik på at sikre optimal udnyttelse af fjernvarmen hos forbrugerne samt øge tilslutningsprocenten.

De nye muligheder på varmeindkøbssiden

Viborg Fjernvarme er bundet til en driftsaftale med Energi Viborg Kraftvarme på varmeindkøbssiden frem til år 2033.

Da Energi Viborg Kraftvarme imidlertid står i en situation, hvor hovedparten af det eksisterende produktionsapparat er fuldt afskrevet, og naturgas som brændsel på nationalt plan ønskes udfaset henover tid, er det naturligt at drøfte, hvordan varmforsyningen skal udvikle sig de kommende år.

Som Energi Viborg Kraftvarmes ubetinget største distributør er Viborg Fjernvarme en væsentlig aktør, da det altovervejende er Viborg Fjernvarmes varmegrundlag, der danner grundlag for de investeringer, der i den forbindelse evt. skal foretages.

Viborg Fjernvarme anvender betydelige interne og eksterne ressourcer som led i at analysere på og definere det fremtidige fjernvarmesystem. Omlægningen af varmeproduktionen til at blive baseret på varmepumpe-teknologi med kilder baseret på vedvarende energi fremfor naturgas kræver, at hele forsyningskæden gennemtænkes og indrettes på en ny og optimeret måde. For at sikre så optimal en fjernvarmeforsyning som muligt skal kilderne anvendes så tæt på, hvor de forefindes og være afstemt ift. det lokale varmebehov.

Ny fjernvarmeorganisation

Da produktion og distribution fremadrettet smelter sammen i takt med, at fjernvarmetemperaturerne skal hæves så tæt på forbrugerne som muligt og at dele af varmeproduktion derfor skal placeres decentralt i distributionssystemet, bør Viborg Fjernvarme som den altovervejende fjernvarmedistributør og Energi Viborg Kraftvarme med produktionsmonopol i Viborg frem til 2033 sammenlægges organisatorisk og driftsmæssigt.

På den seneste ordinære generalforsamling i april 2018 fik bestyrelsen generalforsamlingens opbakning til at undersøge mulighederne for etablering af en ny samlet forbrugerejet fjernvarmestruktur i Viborg.

Med Byrådets konstitueringsaftale fra 2017 og den seneste rapport fra advokatfirmaet Horten i november 2018 (begge dele er at finde på Viborg Kommunes hjemmeside) synes vejen banet for en sammenlægning i et nyt samlet forbrugerejet selskab.

Der er tilsyneladende mange politiske interesser i fjernvarmeforsyningen i Viborg. Det er derfor vigtigt at holde for øje, at fjernvarmeforsyningen er til for fjernvarmeforbrugerne, og at lovgivningen pålægger fjernvarmeværkerne at vælge den for forbrugerne billigste løsning.

Det er Viborg Fjernvarmes vurdering, at den billigste løsning også er den miljømæssigt grønneste løsning, idet et system med fokus på optimering af fjernvarmesystemet og fjernvarmetemperaturerne baner vejen for at producere fjernvarmen på eldrevne varmepumper med vedvarende energikilder som input. Det betyder samtidigt, at Viborg kan blive uafhængig af den dyre varmeproduktion på kraftvarmeværket, som dels er baseret på afbrænding af fossile brændsler i form af naturgas, og som kræver en stor organisation at holde kørende.

Belært af erfaringerne fra geotermi-projektet, er det Viborg Fjernvarmes holdning, at forsyningen skal ses i et perspektiv, der sikrer, at alle muligheder bliver taget med i betragtning, og at dokumentation for de scenarier og de indbyrdes fordele og ulemper lægges åbent frem for forbrugerne, så vi kan få en åben debat om de bedste løsninger. Det er samtidigt vigtigt, at investeringerne og driften sker i på forhånd fastlagte rammer, så organisationen har fokus på at drive fjernvarmeforsyningen fremfor fortsat at diskutere magtfordeling og struktur.

Geotermi-projektet endte blandt andet i kaos, fordi der ikke var styr på de finansielle rammer til gennemførelse af projektet. Det er vigtigt at historien ikke gentager sig, hvilket er endnu et vigtigt argument for at etablere de selskabs- og organisatoriske rammer for den fremtidige fjernvarmeforsyning, inden man går i gang med investeringerne.

Mere fjernvarme i fremtiden

Viborg by udvikler sig støt, ved at den eksisterende bygningsmasse renoveres og fortættes, samt ved at nye områder udlægges til beboelse og erhverv.

Som led i den grønne omstilling er det samtidig et landspolitisk mål at udfase fossile brændsler. Fjernvarmenettet er en hjørnesten i realiseringen af dette mål.

Der er nationalpolitisk fokus på at liberalisere fjernvarmesektoren. Det betyder ændringer i de gældende rammevilkår, hvilket har stor betydning for, hvordan fjernvarmen udvikler sig fremover både i forhold til at understøtte den fremtidige byudvikling, men også i forhold til udviklingen i de eksisterende fjernvarmeforsynede områder. Ændringerne betyder blandt andet, at der fra 2019 i nye områder ikke kan pålægges ejendommene tilslutningspligt. Der pågår samtidig nationalpolitiske drøftelser om at ophæve tilslutnings- og forblivelsespligten i eksisterende områder, hvor det i dag er gældende.

Viborg Fjernvarme tager ovenstående meget alvorligt og arbejder på at forbedre sin konkurrenceevne med henblik på altid at være det selvfølgelige valg, når man som forbruger skal vælge varmeforsyning. Samtidig betyder det, at Viborg Fjernvarme nøje vil overveje, hvorvidt det er rentabelt og dermed fornuftigt at påtage sig forsyningspligten i nye store udstykningsområder.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke opstået uforudsete forhold efter regnskabsårets afslutning.

Voldgiftssagen er som tidligere nævnt i beretningen afholdt i uge 6 i 2019.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for 2018 er aflagt i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bestemmelser og årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år og aflægges i danske kroner.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes. Herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når foreningen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætning indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til forbruger har fundet sted inden årets udgang, og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætningen indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå nettoomsætningen. I produktionsomkostninger indregnes indkøb af varme, der bliver målerregistreret som salg hos forbrugeren.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes til distribution af varme, såsom ledningstab, vedligeholdelse af ledningsnettet, omkostninger til distributionspersonale og afskrivninger.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt til ledelse og administration, herunder lønomkostninger til det administrative personale og ledelsen samt omkostninger til kontorhold, IT, forbrugerinformation og afskrivninger.

Energispareomkostninger

Energispareomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes til opnåelse af lovpligtige energibesparelser.

Andre driftsindtægter og –omkostninger

Andre driftsindtægter og driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til foreningens hovedaktiviteter.

Finansielle poster

Finansielle poster omfatter renteindtægter og –omkostninger, tinglysningsomkostninger, realiserede kursavancer og –tab vedrørende finansielle aktiver og forpligtelser samt kontantrabatter mv.

Årets resultat

I henhold til ”Lov om varmforsyning” kan der i varmeprisen indregnes alle nødvendige omkostninger samt en godkendt forrentning af indskudskapitalen. Værkets resultat vil efter indregning af over- eller underdækninger altid udgøre 0 kr.

Foreningen har i året foretaget indregning af godkendt forrentning af indskudskapitalen. Godkendt forrentning af indskudskapitalen er indregnet som en udgift under finansielle omkostninger samt indtægtsført på foreningens egenkapital.

Årets over- eller underdækning opgøres som forskellen mellem omkostningerne og de indregnede indtægter efter varmforsyningsloven. Beløbet optages i balancen, enten som gæld eller tilgodehavende hos medlemmerne. I de efterfølgende år indgår beløbet i varmeprisdannelsen.

Balancen**Materielle anlægsaktiver**

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris efter fradrag af tilslutningsbidrag og byggemodningsbidrag.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen.

Der foretages lineære afskrivninger i overensstemmelse med Forsyningstilsynets bestemmelser baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Ledningsnet inkl. renoveringsomkostninger	15 år
Bygninger og distributionsanlæg	15 år
Målere	5 år
Fjernvarmeunits	20 år
Køretøjer, IT og øvrigt	5 år

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til genanskaffelsespriser, da disse ikke vurderes at afvige væsentlige fra faktiske kostpriser.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Værdipapirer

Værdipapirer, der er indregnet under omsætningsaktiver, måles til dagsværdi på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indeståender i pengeinstitutter og kontantbeholdninger.

Egenkapital

Egenkapitalen omfatter tilslutningsbidrag indbetalt før 1. marts 1981 med tillæg af forrentning af indskudskapital i henhold til Forsyningstilsynets godkendelse.

Skat

Skyldig skat indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets skattepligtige indkomst af skattepligtige sideordnede aktiviteter.

Gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året fordelt på driftsaktivitet, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt likvider ved årets begyndelse og årets afslutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt skat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiver samt værdipapirer.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet gæld til pengeinstitutter.

UDKAST

RESULTATOPGØRELSE

		(Ej revideret)		
		Korr. budget		
		2018	2018	2017
		<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Note				
1	Nettoomsætning	127.851	134.138	135.643
2	Produktionsomkostninger	<u>-75.480</u>	<u>-80.671</u>	<u>-84.672</u>
	Bruttoresultat	<u>52.371</u>	<u>53.467</u>	<u>50.971</u>
3	Distributionsomkostninger	-37.063	-39.703	-38.333
4	Administrationsomkostninger	-6.338	-6.692	-5.591
	Energispareomkostninger	-6.438	-5.389	-1.625
	Andre driftsindtægter og -omkostninger	<u>22</u>	<u>12</u>	<u>10</u>
	Kapacitetsomkostninger i alt	<u>-49.817</u>	<u>-51.772</u>	<u>-45.539</u>
	Resultat før finansielle poster	2.554	1.695	5.432
	Finansielle indtægter	105	72	51
	Godkendt forrentning af indskudskapital	-575	-575	0
	Finansielle omkostninger	<u>-1.191</u>	<u>-1.192</u>	<u>-405</u>
	Årets resultat før årsreguleringer	893	0	5.078
	Årets overdækning	<u>-893</u>	<u>0</u>	<u>-5.078</u>
	Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

BALANCE**A K T I V E R**

Note		31/12 2018	31/12 2017
		t.kr.	t.kr.
	Anlægsaktiver		
5	Materielle anlægsaktiver	<u>88.674</u>	<u>80.218</u>
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdninger		
	Råvarer og hjælpematerialer	<u>2.262</u>	<u>2.135</u>
	Tilgodehavender		
	Tilgodehavender hos forbrugere	5.217	2.051
6	Andre tilgodehavender	<u>9.597</u>	<u>9.869</u>
		<u>14.814</u>	<u>11.920</u>
	Værdipapirer	<u>1</u>	<u>57</u>
	Likvide beholdninger	<u>545</u>	<u>301</u>
	Omsætningsaktiver i alt	<u>17.622</u>	<u>14.413</u>
	Aktiver i alt	<u>106.296</u>	<u>94.631</u>

BALANCE**PASSIVER**

Note	31/12 2018	31/12 2017
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
7 Egenkapital	<u>25.797</u>	<u>25.222</u>
Langfristede gældsforpligtelser		
8 Gæld til pengeinstitut	<u>33.455</u>	<u>13.500</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		
8 Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	4.424	2.000
Driftskredit	0	13.605
Tilbagebetaling til forbrugere	11.789	11.417
Leverandører af varer og tjenesteydelser	28.603	22.434
Resultat til indregning i kommende års priser	893	5.078
Skyldig skat	0	0
Anden gæld	<u>1.335</u>	<u>1.375</u>
	<u>47.044</u>	<u>55.909</u>
Gældsforpligtelser i alt	<u>80.499</u>	<u>69.409</u>
Passiver i alt	<u>106.296</u>	<u>94.631</u>
9 Eventualforpligtelser		
10 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser		

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Note	2018 t.kr.	2017 t.kr.
Resultat før finansielle poster	2.554	5.432
11 Reguleringer	7.233	11.839
12 Ændring i driftskapital	3.480	4.107
Pengestrømme fra drift før finansielle poster	13.267	21.378
Renteindbetalinger og lignende	105	51
Renteudbetalinger og lignende	-1.191	-405
Pengestrømme fra driftsaktivitet	12.181	21.024
Køb af materielle anlægsaktiver, netto	-20.767	-22.454
Udlodning/salg af værdipapirer	56	56
Pengestrømme vedrørende investeringer	-20.711	-22.398
Optagelse af langfristede lån	26.200	0
Afdrag på langfristede lån	-3.821	-2.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	22.379	-2.000
Ændring i likvider	13.849	-3.374
Likvider primo	-13.304	-9.930
Likvider ultimo	545	-13.304
Likvider består af:		
Likvide beholdninger	545	301
Driftskredit	0	-13.605
	545	-13.304

NOTER

Note	(Ej revideret)		
	2018	Korr. budget 2018	2017
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
1 Nettoomsætning			
Varmebidrag	87.091	93.441	99.551
Incitamentsbidrag	538	-100	-408
Fast bidrag	29.803	30.136	32.263
Målerleje	5.121	5.142	5.019
Fjernvarmeunit-bidrag	220	441	42
I alt salg af varme	122.773	129.060	136.467
Indregning af sidste års resultat i varmeprisen	5.078	5.078	-824
	<u>127.851</u>	<u>134.138</u>	<u>135.643</u>
2 Produktionsomkostninger			
Varmekøb (forbrugersolgt andel)	<u>75.480</u>	<u>80.671</u>	<u>84.672</u>
3 Distributionsomkostninger			
Varmekøb (gadeledningstabsandel mv.)	18.830	18.694	21.297
Varmekøb (spædevandsforarbejdning)	45	131	83
Distributionstab i alt	18.875	18.825	21.380
El	951	1.085	944
Vand og tilsætningsstoffer	207	371	324
Reparation og vedligeholdelse af distributionsapparat mv.	1.507	2.329	1.718
Reparation og vedligeholdelse af ledningsnet mv.	774	1.139	498
Måleromkostninger	194	271	160
Brugerinstall./fjernvarmeunits	17	117	67
Personaleomkostninger	2.373	2.332	2.370
Afskrivninger	12.165	13.234	10.872
	<u>37.063</u>	<u>39.703</u>	<u>38.333</u>

NOTER

Note	2018	(Ej revideret) Korr. budget	2017
	t.kr.	2018 t.kr.	t.kr.
4 Administrationsomkostninger			
Bestyrelse og generalforsamling ekskl. honorarer	719	1.580	366
Bestyrelseshonorar	370	394	360
Administrationsomkostninger	1.021	1.265	1.187
Administrative IT-omkostninger inklusive nets	711	785	757
Ekstraordinære juridiske omk. afledt af geotermisagen	1.237	300	645
Personaleomkostninger	2.152	2.183	2.150
Afskrivninger og gevinst ved salg af aktiver	128	185	126
	6.338	6.692	5.591

NOTER

Note	Lednings- net t.kr.	Bygninger og distri- butions- anlæg t.kr.	Målere t.kr.	Fjernvarme- units t.kr.	Køre- tøjer, IT og øvrigt t.kr.	I alt t.kr.
5 Materielle anlægsaktiver						
Kostpris primo	173.666	16.304	25.974	1.456	10.734	228.134
Tilgang	19.765	1.698	3.275	1.698	268	26.704
Modtaget byggemodningsbi- drag	-3.975	0	0	0	0	-3.975
Modtaget tilslutningsbidrag	-1.962	0	0	0	0	-1.962
Kostpris ultimo	187.494	18.002	29.249	3.154	11.002	248.901
Afskrivninger primo	-107.765	-9.451	-21.625	-77	-8.998	-147.916
Årets afskrivninger	-8.355	-905	-2.204	-158	-689	-12.311
Afskrivninger ultimo	-116.120	-10.356	-23.829	-235	-9.687	-160.227
Regnskabsmæssig værdi						
31/12 2018	71.374	7.646	5.420	2.919	1.315	88.674
Regnskabsmæssig værdi						
31/12 2017	65.901	6.853	4.349	1.379	1.736	80.218

NOTER

Note	<u>31/12 2018</u> <u>t.kr.</u>	<u>31/12 2017</u> <u>t.kr.</u>
6 Andre tilgodehavender		
Tilgodehavende moms	8.945	9.336
Øvrige tilgodehavender	<u>652</u>	<u>533</u>
	<u>9.597</u>	<u>9.869</u>
7 Egenkapital		
Egenkapital primo	25.222	25.222
Forrentning af indskudskapital for 2016 i henhold til Forsyningstilsynets godkendelse	<u>575</u>	<u>0</u>
	<u>25.797</u>	<u>25.222</u>
8 Gæld til pengeinstitut		
Erhvervslån, Danske Bank	13.500	15.500
Erhvervslån, Danske Bank	24.379	0
Heraf forfalder inden for 1 år	<u>-4.424</u>	<u>-2.000</u>
	<u>33.455</u>	<u>13.500</u>
Andel af gæld, der forfalder efter 5 år	<u>15.261</u>	<u>5.500</u>

NOTER

Note

9 Eventualforpligtelser

Viborg Fjernvarme overdrog geotermiprojektet til Energi Viborg Kraftvarme A/S i 2012.

Det daværende Energitilsyn afgjorde i oktober 2015, at ud af de samlede geotermi-omkostninger kunne op til ca. 8,5 mio. kr. ikke indregnes i varmeprisen. Afgørelsen blev indklaget til Energiklagenævnet af Energi Viborg Kraftvarme A/S. Energiklagenævnet hjemviste i november 2016 sagen til fornyet afgørelse ved Energitilsynet - det nuværende Forsyningstilsyn. I december 2018 sendte Forsyningstilsynet et udkast til afgørelse i høring hos sagens parter. Af udkast til afgørelse fremgår det, at omkostninger på ca. 7,5 mio. kr. ikke kan indregnes i varmeprisen. Høringsfristen var den 4. marts 2019, og der foreligger endnu ikke en endelig afgørelse fra Forsyningstilsynet.

Energi Viborg Kraftvarme A/S har fremsat krav om, at Viborg Fjernvarme skal anerkende at dække det fulde beløb af et eventuelt ikke indregningsberettiget beløb. Dette krav har Viborg Fjernvarme afvist. Energi Viborg Kraftvarme A/S har i forlængelse heraf anlagt en voldgiftssag, som er hovedforhandlet i uge 6 2019. Der forventes en afgørelse heraf i løbet af meget kort tid.

Såfremt Energi Viborg Kraftvarme ikke kan indregne samtlige udgifter i varmeprisen, og de samtidig får medhold ved Voldgiftsretten, således at Viborg Fjernvarme skal skadesløsholde Energi Viborg Kraftvarme A/S for tab ved geotermiprojektet, vil Viborg Fjernvarme få et tab. Et samlet tab på op til 25,8 mio. kr. vil kunne indeholdes i foreningens egenkapital.

Erstatningsforeningen Fjernvarmesagen har i foråret 2015 anlagt erstatningssag mod den tidligere ledelse i Viborg Fjernvarme i relation til fjernvarmeforbrugernes tab som følge af geotermiprojektet. I denne forbindelse har Viborg Fjernvarme modtaget procesforvarsel, hvormed Erstatningsforeningen Fjernvarmesagen forbeholder sig ret til på et senere tidspunkt at indlede retslige skridt mod Viborg Fjernvarme.

10 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Foreningen har til sikkerhed for bankmellemværende, som på balancedagen udgør netto 37.341 t.kr., afgivet pant på 1.500 t.kr. i én af foreningens ejendomme samt pant på 59.700 t.kr. i distributionspumper, pumpestationer og ledningsnettet.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte aktiver udgør pr. 31. december 2018 i alt 79.020 t.kr.

NOTER

	2018	2017
	t.kr.	t.kr.
Note		
11 Reguleringer		
Korrektion af resultat fra tidligere år indregnet under omsætning	-5.078	824
Af- og nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	12.311	11.015
	7.233	11.839
12 Ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-127	-371
Ændring i tilgodehavender	272	-3.822
Ændring i leverandørgæld mv.	6.129	4.219
Ændring i skyldig skat	0	-1
Ændring i forbrugermellemværender	-2.794	4.082
	3.480	4.107